

Recreatief fietsen in Friesland

Hoe beoordelen recreatieve fietsers de fietsmogelijkheden in Friesland en welke verbeterpunten zien zij om de ideale recreatieve fietstocht in Friesland mogelijk te maken?

okt

'21

blauw

Woord vooraf

Een korte inleiding op het onderzoek en een leeswijzer

Fietsen staat volop in de belangstelling. Maar hoe ervaren recreatieve fietsers zelf het fietsen in Nederland? Wat vinden zij belangrijk en wat staat volgens hen een ideale recreatieve fietstocht in de weg? 9.156 recreatieve fietsers deden mee aan het onderzoek dat werd verspreid door ANWB, Fietsersbond, NTFU en Stichting Landelijk Fietsplatform. De respondenten in dit onderzoek fietsen op zijn minst 1 keer per jaar recreatief. De onderzoeksresultaten zijn niet representatief voor de Nederlandse bevolking.

In dit rapport zoomen we in op de recreatieve fietsers die het vaakst in Friesland fietsen (n=334). Wanneer er wordt gesproken over 'Nederland' in deze rapportage, betreft het een gemiddelde van alle provincies.

Resultaten met een $n < 60$ zijn niet gerapporteerd. Om die reden worden in deze rapportage van Friesland geen uitspraken gedaan over de verschillende type fietsers. Hiervoor is de n per type fietser te laag.

De afbeeldingen die in deze rapportage worden gebruikt zijn afkomstig uit de beeldbank van ANWB.

Leeswijzer

Deze rapportage beschrijft de resultaten voor het recreatieve fietsen in de provincie Friesland. Voor elke provincie is een aparte rapportage gemaakt. Daarnaast is er een rapportage beschikbaar voor Nederland als geheel, waarin dieper wordt ingegaan op de verschillen tussen gebruikers van diverse typen fietsen zoals een e-bike, gewone fiets en racefiets.

In 2016 hebben we hetzelfde onderzoek gedaan onder recreatieve fietsers, waardoor vergelijkingen tussen 2016 en 2021 mogelijk zijn.

Significante verschillen in grafieken tussen Friesland 2021 en 2016 worden met de volgende pijlen aangeven: ↓ ↑

Blauw Research bv

Weena 125
3013 CK Rotterdam

[010-4000900](tel:010-4000900)
www.blauw.com
welcome@blauw.com

KvK nummer: 24282859

Copyright 2021 Blauw Research bv

Alle rechten voorbehouden.
Niets uit dit document mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Blauw Research.

Inhoudsopgave

Een overzicht van de onderdelen in de rapportage.

1

Algemeen oordeel

2

Profiel van de recreatieve fietser

3

Wat is belangrijk, en wat kan beter?

4

Onderzoeksverantwoording

De context

Recreatief fietsen is populair. In het coronajaar 2020 werden 30% meer recreatieve fietskilometers afgelegd t.o.v. 2019. Het aantal verkochte e-bikes nam enorm toe en oversteeg in 2020 het aantal verkochte gewone fietsen. Beleidsmatig krijgt recreatief fietsen meer aandacht en is onderdeel van het Nationaal Toekomstbeeld Fiets en de regionale uitvoeringsplannen. Het belang van recreatief fietsen voor gezondheid van mensen en de regionale economie wordt meer ingezien.

De uitdaging

De samenwerkende fietspartijen ANWB, Fietsersbond, NTFU en Stichting Landelijk Fietsplatform dragen graag bij aan de fietsambities van de provincie Friesland. In dat kader hebben wij aan recreatieve fietsers zelf gevraagd hoe zij het fietsen in Friesland ervaren en welke verbeterpunten zij zien. Die kennis willen wij delen met alle betrokkenen bij het recreatief fietsen in Friesland, zodat we gezamenlijk het fietsen in Friesland nog aantrekkelijker kunnen maken. Het onderzoek vormt tevens belangrijke input voor de Kwaliteitsmonitor Fietsregio 2022 van het Fietsplatform.

De hoofdvraag

Hoe beoordelen recreatieve fietsers het fietsen in Friesland, welke verbeterpunten zien zij om de ideale fietstocht in Friesland mogelijk te maken en welke ontwikkelingen zien we hierin ten opzichte van de onderzoeksresultaten uit 2016?

Hoofdboodschap

Friesland scoort een mooie 8,3 voor recreatief fietsen. In 2016 was dat nog een 8,0. Recreative fietsers komen vooral uit Friesland zelf. Qua fiets is er wel wat veranderd: 58% maakt de tochten op een e-bike, een stijging van 23% t.o.v. 2016 die ten koste gaat van de gewone fiets en de hybride. Er wordt vaak (70% fietst minstens elke week) en ver (de helft fietst tussen de 30-50 km) gefietst. Net als in 2016 ziet de helft verbeterpunten voor de veiligheid en comfort van de fietspaden. Fietsers storen zich aan te smalle fietspaden. Nieuw is dat een derde zich stoort aan het aantal en type weggebruikers, waarbij de ervaren drukte in vergelijking met andere provincies nog meevalt maar men zich wel stoort aan snelheidsverschillen.

Explosieve groei e-bikes

Het e-bikegebruik in Friesland is enorm gestegen, van 35% naar 58%. Er wordt minder op gewone fietsen en hybrides gefietst. Het aantal wielrenners blijft gelijk.

Aantal en type weggebruikers aandachtspunt

Aandachtspunt voor Friesland is het aantal en type weggebruikers op fietspaden en wegen. Ten opzichte van 2016 wordt dit veel vaker genoemd als verbeterpunt, hoewel het in vergelijking met andere provincies nog meevalt met de drukte op de fietspaden. Het gaat hier vooral over snelheidsverschillen en gedrag.

Veiligheid en comfort belangrijk verbeterpunt

Veiligheid en comfort van fietspaden en wegen staat net als in 2016 bovenaan als verbeterpunt. Er is wel een verschuiving zichtbaar in de top 3. Te smalle paden komt nieuw binnen op nr. 1 en de kwaliteit van het wegdek schuift door naar de tweede plek, gevolgd door achterstallig onderhoud van groen in de berm.

Plekken om te pauzeren, horeca en bewegwijzering

Recreatieve fietsers storen zich minder vaak dan in 2016 aan de mogelijkheden om te pauzeren. Er is wel een duidelijke behoefte aan openbare toiletten. Ook het horeca-aanbod onderweg en de bewegwijzering zijn minder vaak genoemd als verbeterpunt.

Algemeen oordeel

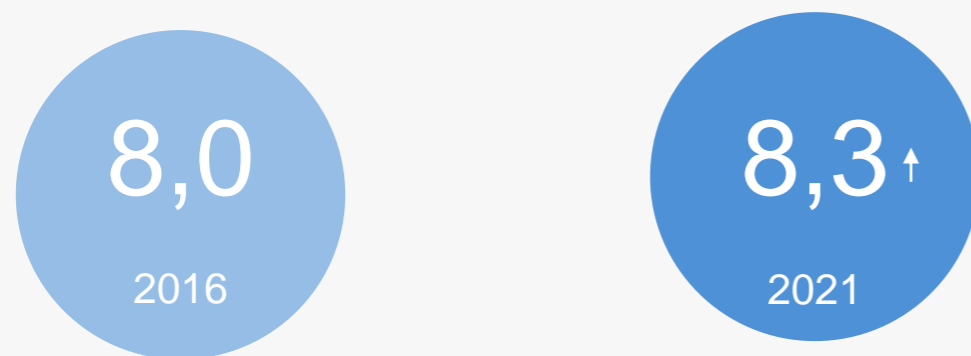
Wat vindt de recreatieve fietser van recreatief fietsen in Nederland? En in de provincie waar hij/zij het vaakst fietst?

Het recreatief fietsen in de provincie Friesland wordt beoordeeld met een 8,3.

Fietsers in Friesland beoordelen fietsen in Nederland met een 8,2 en fietsen in Friesland met een 8,3.

Het oordeel over recreatief fietsen in de provincie Friesland is vergelijkbaar met het oordeel over recreatief fietsen in Nederland. Kortom recreatieve fietsers in de provincie Friesland zijn net zo enthousiast over Friesland als fietsprovincie als over Nederland als geheel.

Oordeel recreatief fietsen in Friesland
2016 vs. 2021

*Hoe beoordeelt u de mogelijkheden voor recreatief fietsen in Nederland?
Hoe beoordeelt u de mogelijkheden voor recreatief fietsen in Friesland?*

2

Profiel van de recreatieve fietser in Friesland

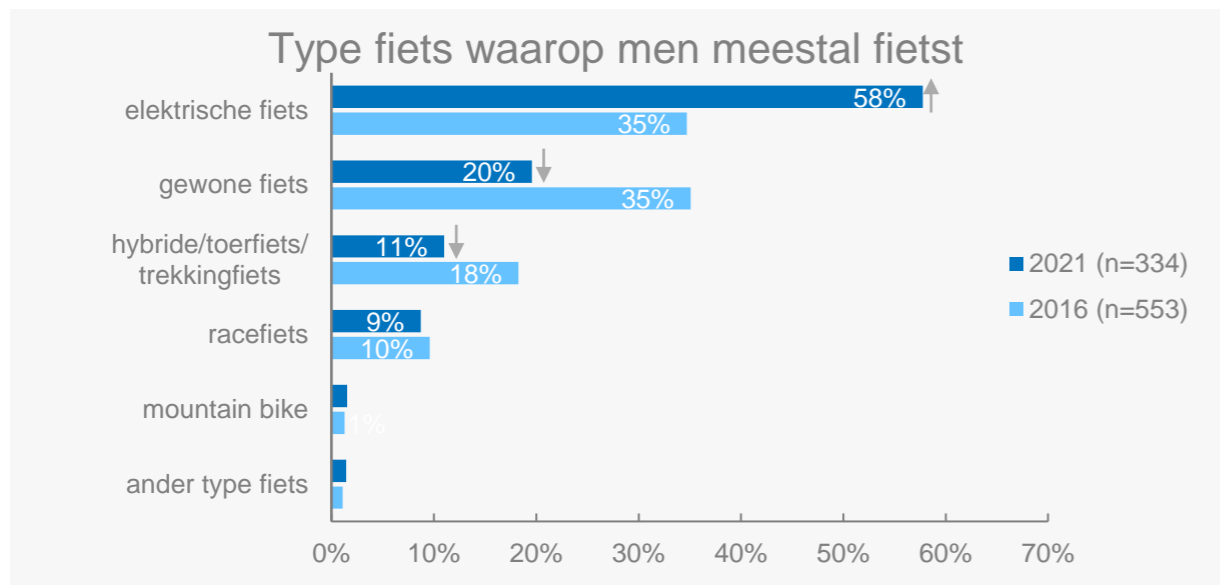
Op wat voor fiets maken de fietsers hun recreatieve tocht?

Hoe vaak fietsen ze en in welk gezelschap ?

Waar komen de fietsers vandaan en waar starten ze hun fietstocht?

Op welke verharding fietsen ze het liefst en welke informatiebronnen gebruiken ze?

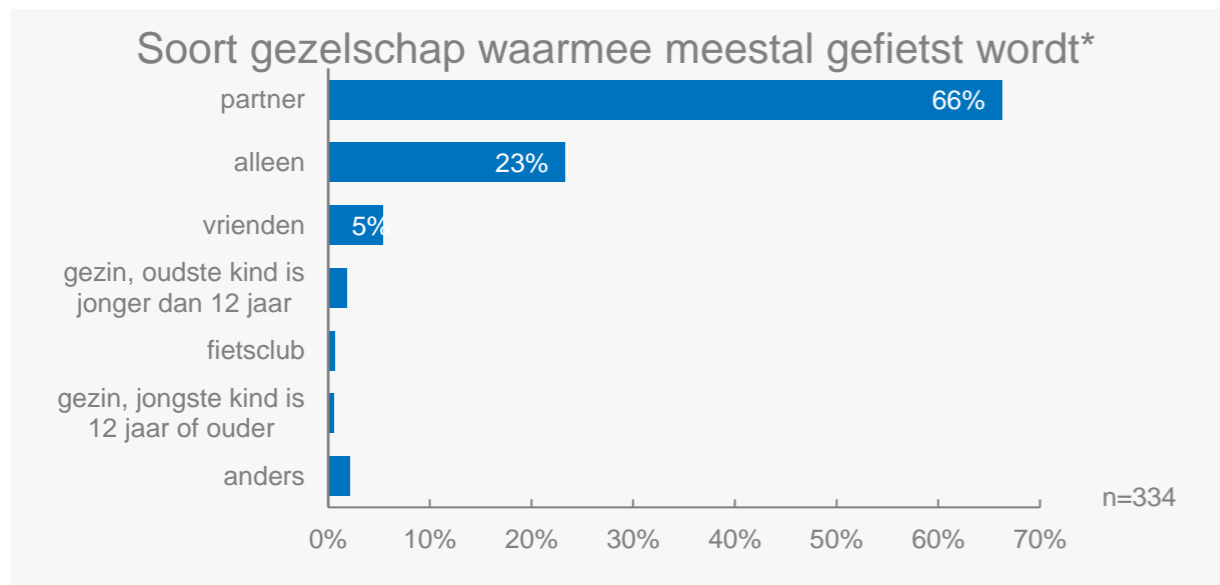
De elektrische fiets is met afstand de nr. 1 fiets voor recreatieve fietstochten in Friesland.

In Friesland wordt een recreatieve fietstocht in 2021 het meest gemaakt met een elektrische fiets.

Er is een enorme toename in het aantal fietstochten dat met een elektrische fiets wordt gemaakt ten opzichte van 2016, toen de gewone fiets nog even vaak gebruikt werd.

Landelijk gezien werd de elektrische fiets in 2016 al het meest gebruikt voor recreatieve fietstochten. Destijds net in de meerderheid met 32% en in 2021 met stip de meest populaire fiets met een aandeel van 52%. Friesland is één van de provincies waar de elektrische fiets het meest wordt gebruikt voor recreatieve fietstochten.

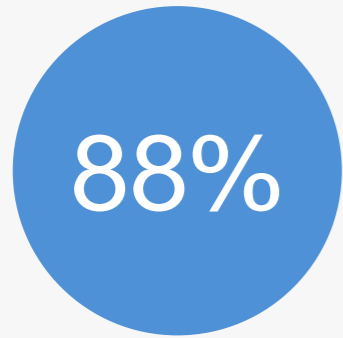

In Friesland fietst men het vaakst met partner .

In vergelijking met andere provincies wordt er in Friesland vaker samen met partner gefietst (59%).

*Deze vraag is nieuw toegevoegd in 2021

Bijna 9 op de 10 recreatieve fietsers in Friesland komt uit de provincie zelf.

Van de recreatieve fietsers die doorgaans in Friesland fietst, komt zelf ook uit de provincie. In 2016 was dit ook 88%.

Groningen

3%

Flevoland

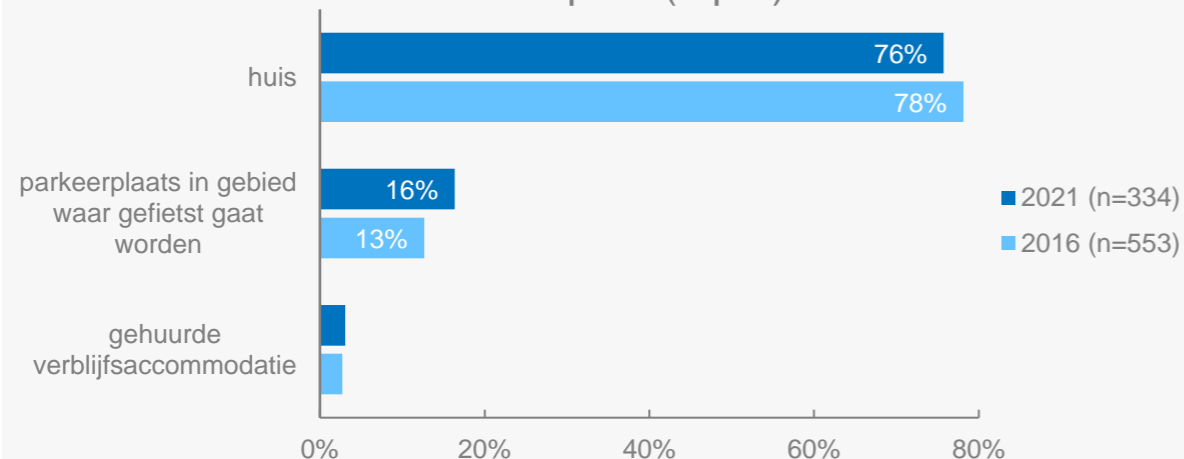
3%

Noord-Holland

3%

Vertrekpunt (top 3)

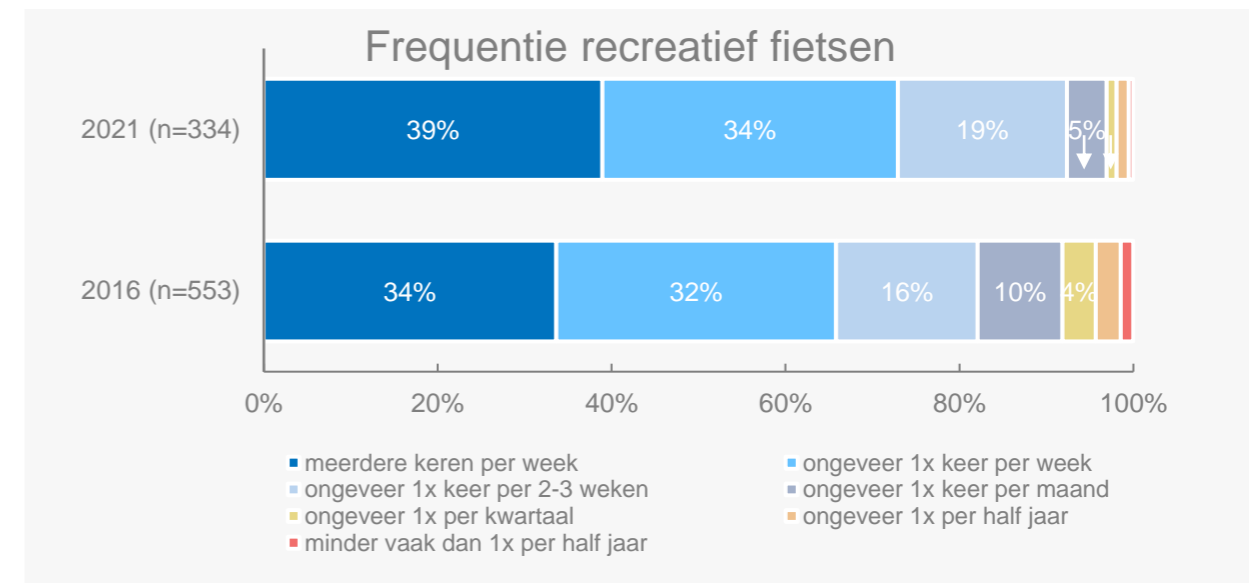
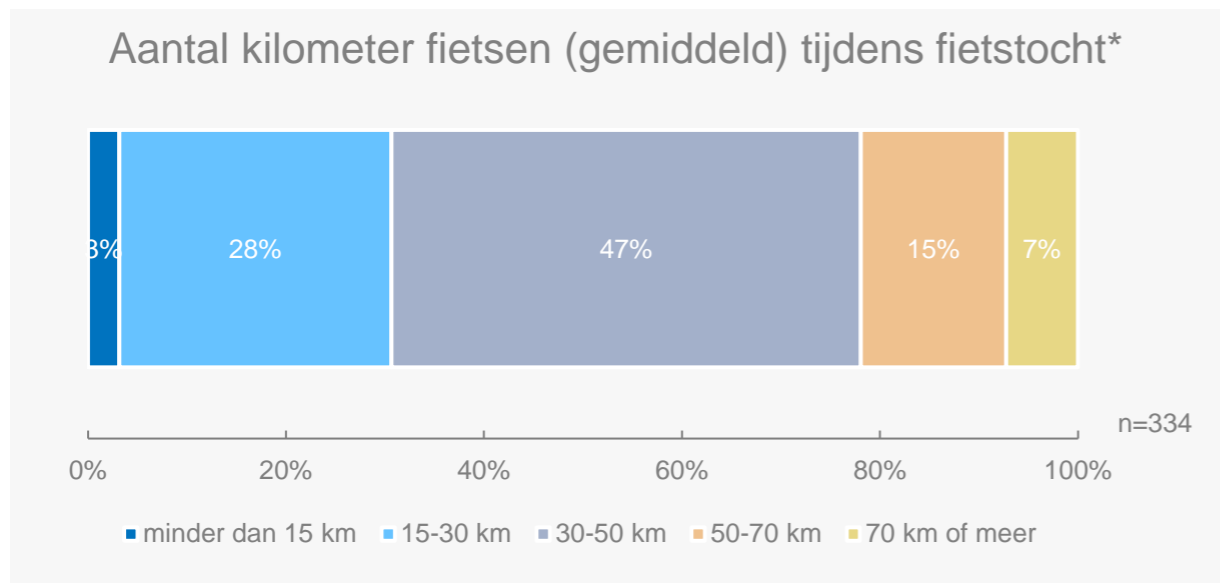

Meeste fietstochten in Friesland starten vanaf huis.

Net als in 2016 is 'vanaf huis' met afstand het meest populaire vertrekpunt voor een fietstocht in Friesland.

In Nederland worden in vergelijking met Friesland minder vaak fietstochten vanaf huis gemaakt (71%). Daar zien we een toename van fietstochten die starten vanaf parkeerplaatsen en gehuurde verblijfsaccommodaties (resp. 19% en 5%).

73% van de recreatieve fietsers in Friesland fietst minstens 1 keer per week

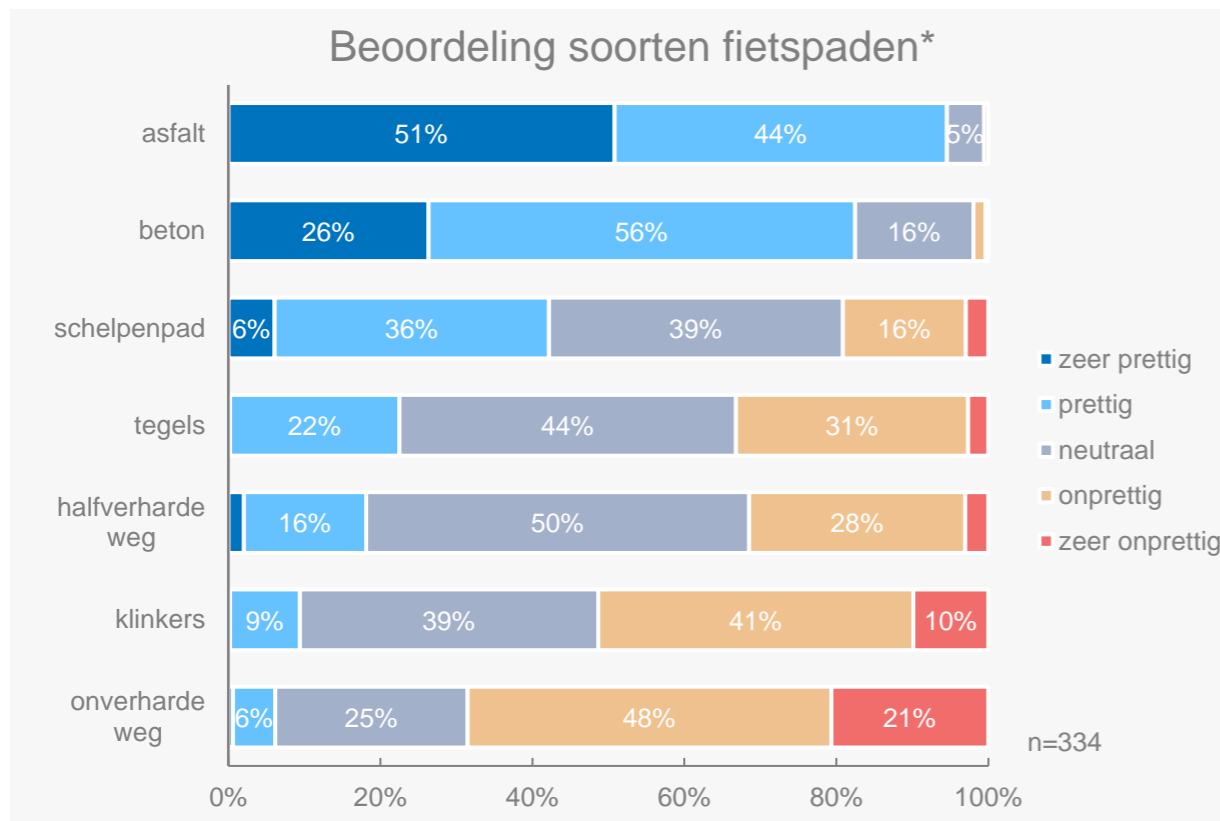
*Deze vraag is nieuw toegevoegd in 2021

De ondervraagde groep recreatieve fietsers in Friesland is erg fanatiek. Ruim zeven op de tien recreatieve fietsers (73%) geeft aan tenminste één keer per week een recreatieve fietstocht te maken. Dat is meer dan in 2016. Het aantal recreatieve fietsers dat slechts 1x per maand of 1x per kwartaal fietst is afgenomen ten opzichte van 2016.

De af te leggen afstand bij recreatieve fietstochten in Friesland ligt het vaakst tussen de 15 en 70 km, waarbij bijna de helft van de fietsers tussen de 30 en 50 km aflegt.

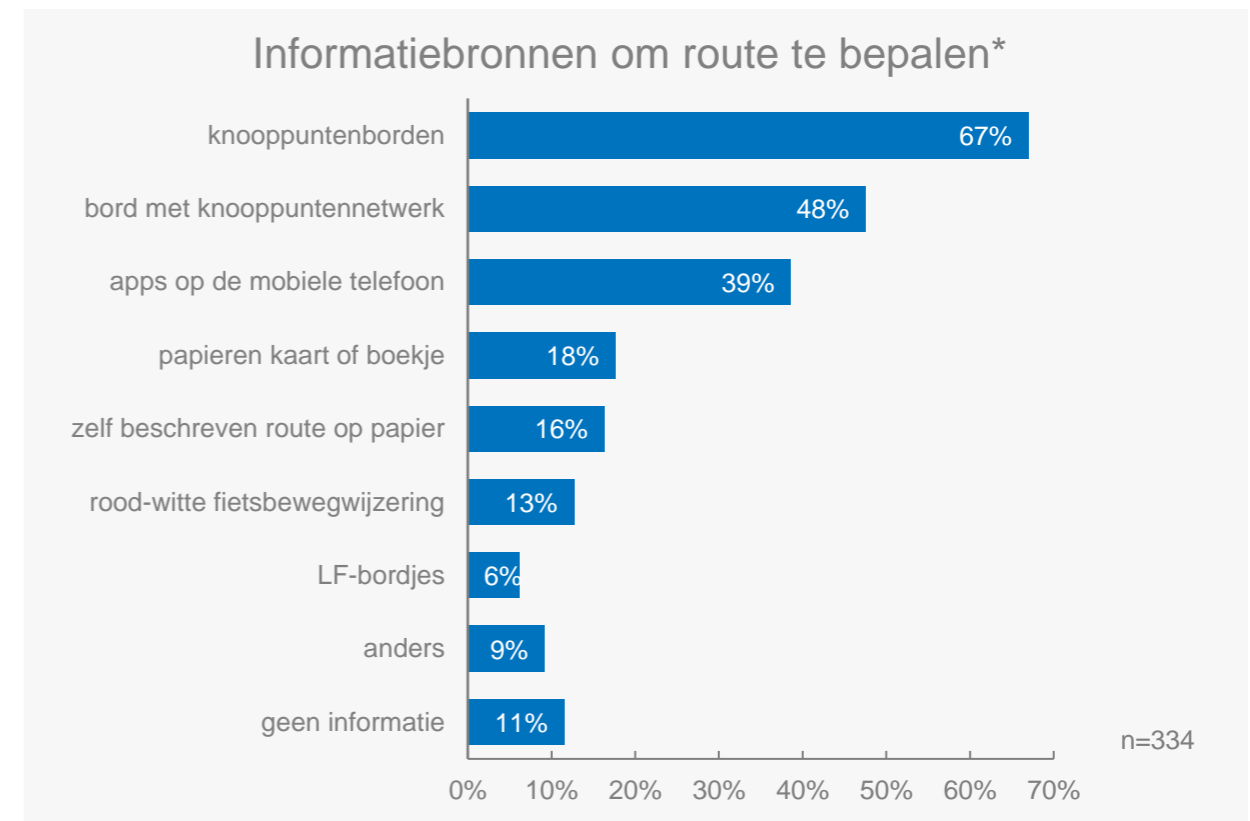
Fietsers in Friesland ervaren fietsen op asfalt veruit als het prettigst, beton is nummer 2.

*Deze vraag is nieuw toegevoegd in 2021

In Friesland fietst men graag over asfalt en, relatief gezien, ook graag over beton en schelpenpaden.

Deze typen ondergronden worden door recreatieve fietsers in Friesland vaker dan in andere provincies in Nederland bestempeld als (zeer) prettig (resp. 71% en 28% in NL). Over onverharde wegen is men in Friesland juist vaker uitgesproken negatief (in NL 63% (zeer) onprettig).

*Deze vraag is nieuw toegevoegd in 2021

Recreatieve fietsers maken, net als in heel Nederland, het vaakst gebruik van knooppuntenborden voor het bepalen en/of volgen van een route (67% in NL).

De borden met knooppuntennetwerk worden in Friesland vaker gebruikt dan in Nederland (37%). LF-bordjes worden juist minder vaak gebruikt dan in andere provincies (9%).

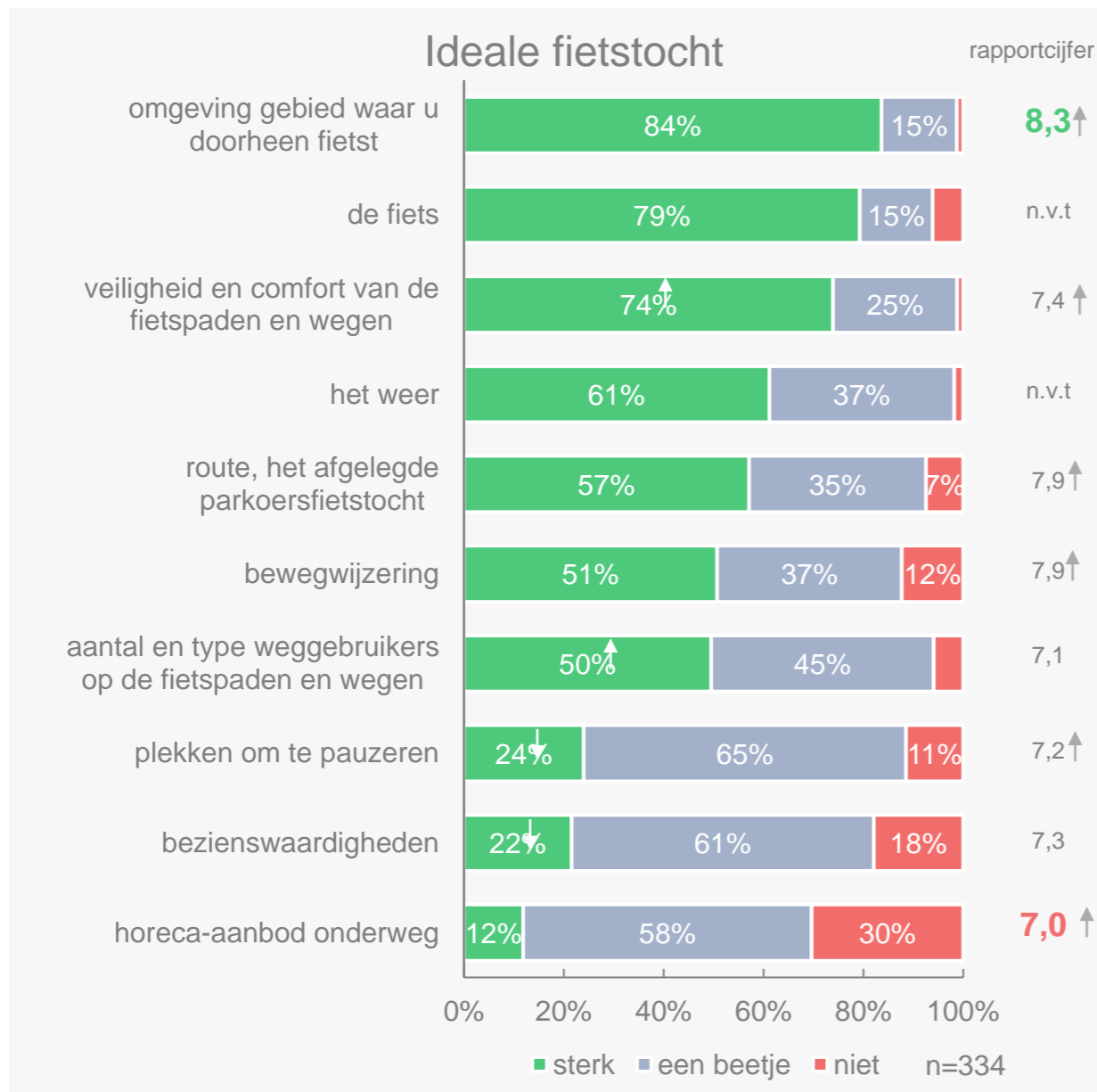
3

Wat is belangrijk, en wat kan beter?

Welke factoren hebben de meeste invloed op de ideale fietstocht? En wat zijn de belangrijkste verbeterpunten? In het algemeen en per factor uitgewerkt voor Friesland.

Let op: ten opzichte van 2016 zijn er verbeterpunten en storingsfactoren verwijderd, toegevoegd en gewijzigd. In het bijzonder bij de storingsfactoren zijn de wijzigingen wat groter. Deze wijzigingen kunnen impact hebben op de eventuele verschillen die zichtbaar zijn. We hebben de meting van 2016 ter indicatie wel toegevoegd, maar harde conclusies en verbanden moeten met enige voorzichtigheid worden getrokken en gemaakt. Significanties in de grafieken hebben we om deze reden ook niet weergegeven op de slides storingsfactoren. De wijzigingen in de verbeterpunten en storingsfactoren staan in de bijlage weergegeven.

De omgeving is het meest van invloed op de ideale fietstocht, belang veiligheid en comfort neemt toe.

De top 3 van factoren die van invloed zijn op de ideale fietstocht in Friesland is ongewijzigd ten opzichte van 2016 en gelijk aan de belangrijke factoren in Nederland.

Ten opzichte van 2016 zijn veiligheid en comfort en het aantal en type weggebruikers vaker sterk van invloed op de ideale fietstocht van recreatieve fietsers. Plekken om te pauzeren en bezienswaardigheden zijn minder van invloed op de ideale fietstocht dan in 2016.

Voor fietsers in Friesland zijn het horeca-aanbod onderweg en plekken om te pauzeren minder van invloed op de ideale fietstocht dan in de andere provincies (resp. 20% en 30% in NL).

Vrijwel alle factoren die van invloed zijn op een ideale fietstocht behalen een hoger rapportcijfer dan in 2016

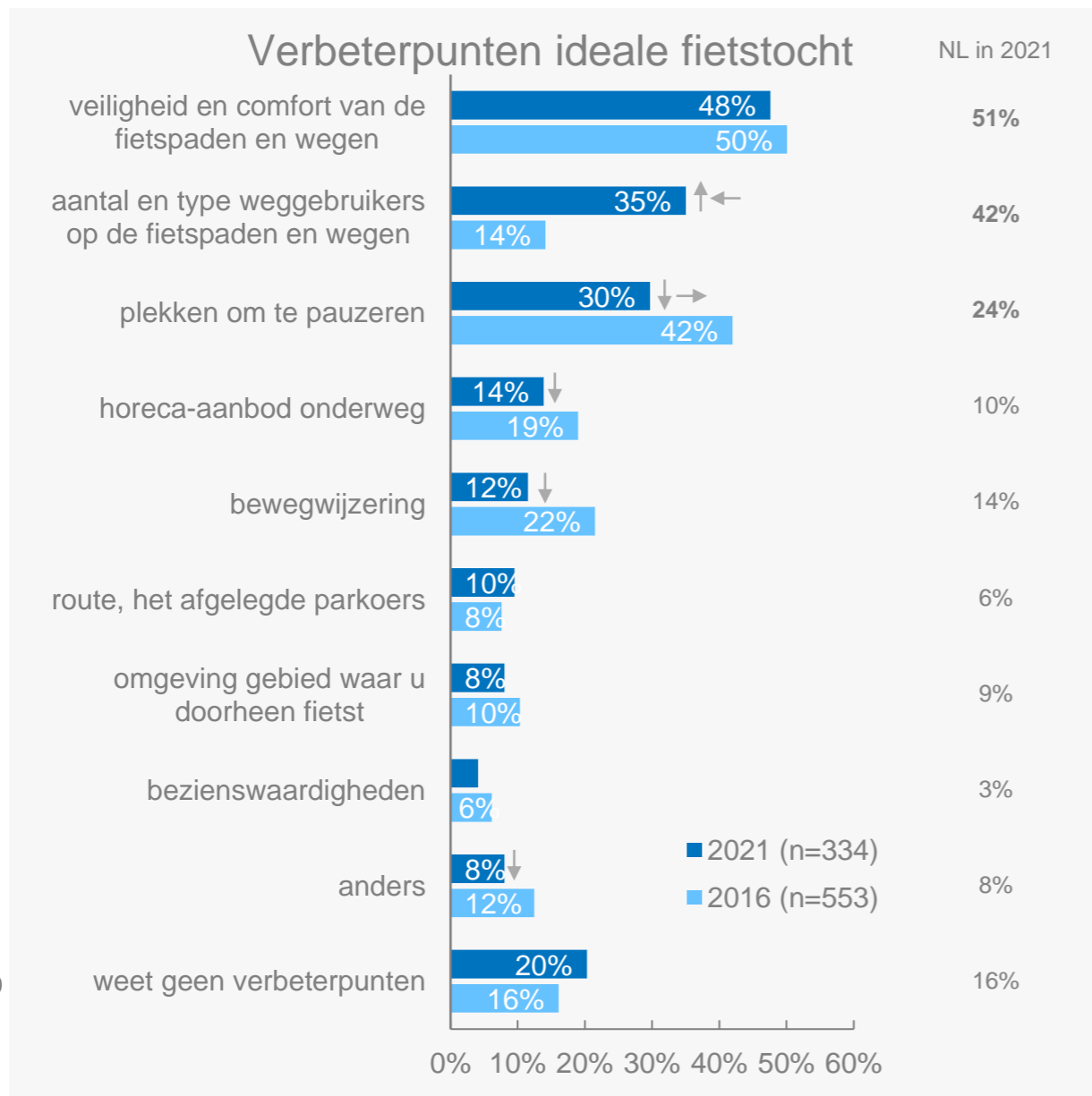
Uitgezonderd zijn bezienswaardigheden en het aantal en type weggebruikers. Deze factoren behalen een score vergelijkbaar met 2016.

Positief is dat de belangrijkste factor, de omgeving, ook het beste wordt beoordeeld in Friesland. De omgeving krijgt gemiddeld een 8,3 van recreatieve fietsers in Friesland.

Er zijn verschillende factoren die bepalen of een fietstocht als een ideale fietstocht bestempeld kan worden. Hieronder staat een aantal factoren die van invloed kunnen zijn op de ideale fietstocht. Kunt u aangeven in hoeverre deze uw ideale fietstocht beïnvloeden

Kunt u met een rapportcijfer van 1-10 aangeven hoe het met onderstaande factoren is gesteld in de provincie waarin u het vaakst fietst?

Veiligheid & comfort en aantal & type weggebruikers belangrijkste verbeterpunten Friesland.

Recreatieve fietsers in Friesland vinden dat er nog voldoende verbeterpunten zijn om dichterbij de ideale fietstocht te komen. Veiligheid en comfort staat net als in 2016 nog steeds met afstand bovenaan als verbeterpunt. Aandachtspunt voor Friesland is het aantal en type weggebruikers op fietspaden en wegen. Ten opzichte van 2016 wordt dit veel vaker genoemd als verbeterpunt, hoewel het in vergelijking met andere provincies nog meevalt.

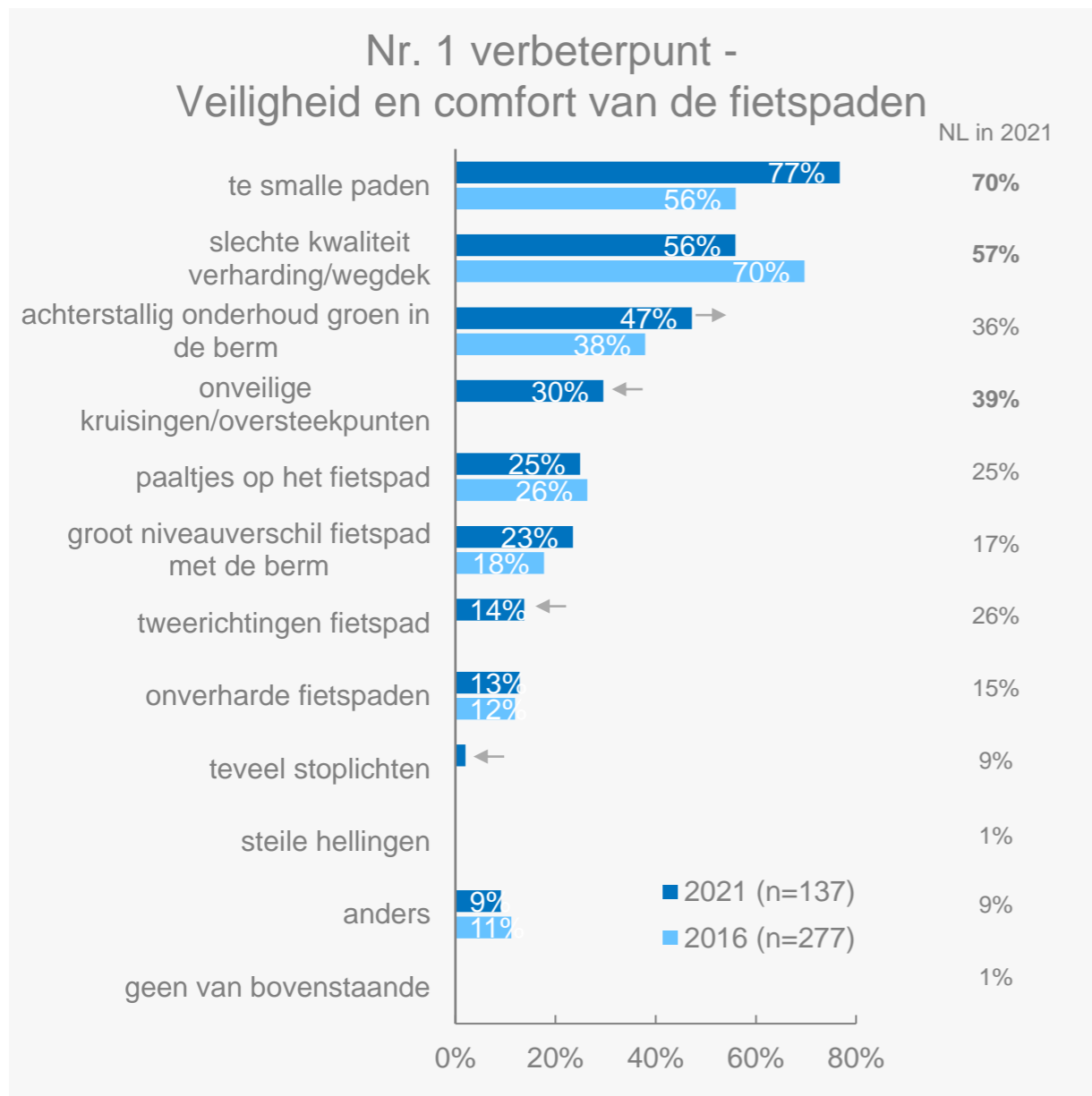
Recreatieve fietsers storen zich minder vaak dan in 2016 aan de mogelijkheden om te pauzeren. Ook het horeca-aanbod onderweg en de bewegwijzering zijn minder vaak genoemd als verbeterpunt. Op de volgende pagina's wordt ingegaan op de verbeterpunten die recreatieve fietsers zien per factor.

Kunt u aangeven op welke vlakken het nog beter kan in Friesland om zo het fietsplezier te vergroten?

- betekent vaker een verbeterpunt in de provincie dan NL
- ← betekent minder vaak een verbeterpunt in de provincie dan NL

Smalle paden nieuw op nr. 1 als storingsfactor wat betreft veiligheid en comfort in Friesland.

Er zijn drie belangrijke storingsfactoren voor fietsers als het gaat om veiligheid en comfort van de fietspaden: te smalle paden, slechte kwaliteit/verharding van het wegdek en achterstallig onderhoud van groen in de berm. Deze drie punten moeten als eerste worden aangepakt om het gevoel van veiligheid en comfort en daarmee de algehele fietsbeleving te verbeteren.

Hoewel deze 3 punten in 2016 ook de top 3 vormden, is toch een verschuiving zichtbaar. Recreatieve fietsers storen zich vooral aan te smalle paden. De kwaliteit van het wegdek wordt minder vaak genoemd en schuift door naar de tweede plek, gevolgd door achterstallig onderhoud van groen in de berm. Die laatste wordt vaker genoemd dan in 2016 en wordt in Friesland vaker genoemd dan in Nederland.

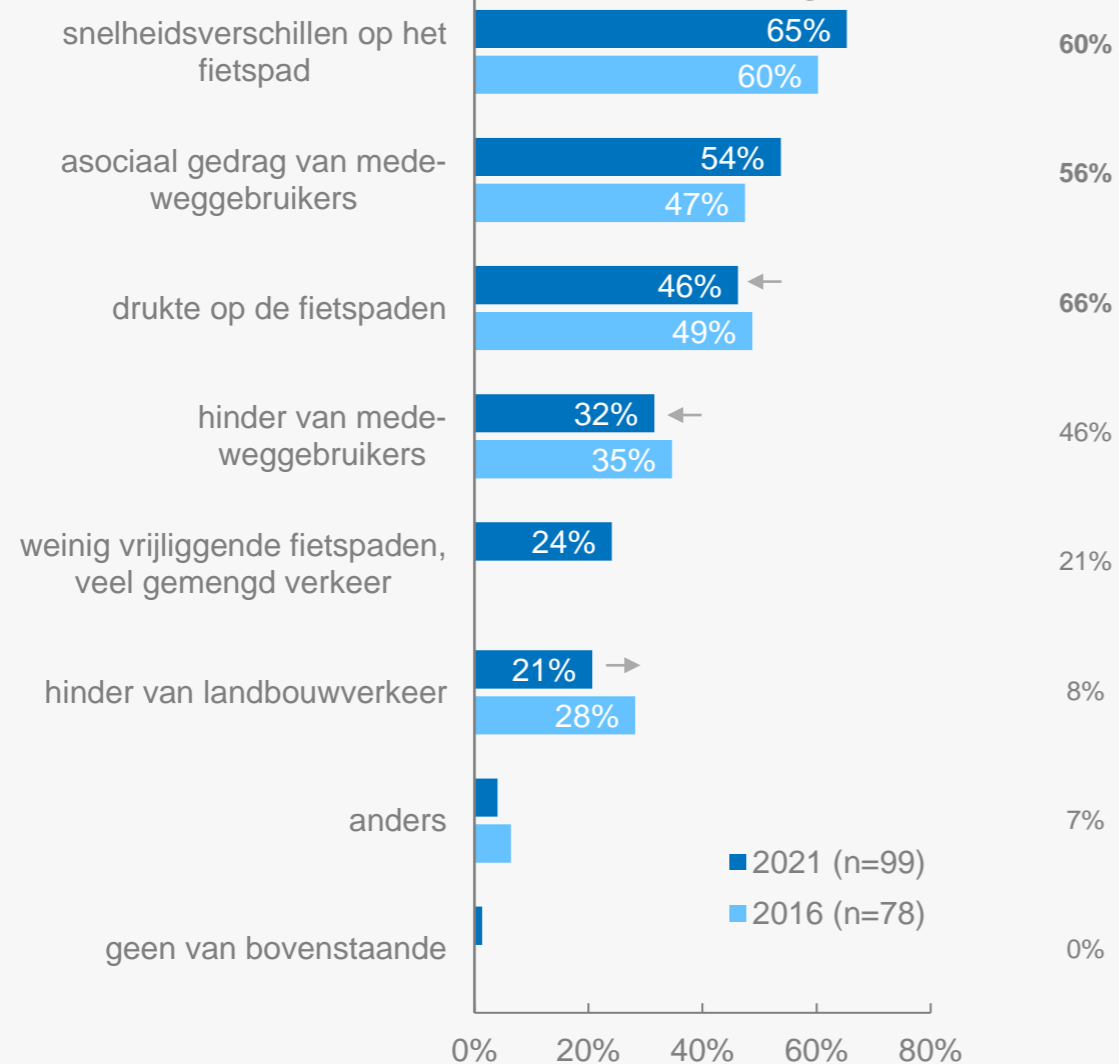
U heeft aangegeven dat de veiligheid en het comfort van de fietspaden en wegen beter kan in Friesland. Waar stoort u zich wel eens aan wat betreft de veiligheid en comfort van de fietspaden en wegen?

- betekent vaker een verbeterpunt in de provincie dan NL
- ← betekent minder vaak een verbeterpunt in de provincie dan NL

Snelheidsverschillen op het fietspad blijft een groot probleem. Het lijkt zelfs alleen maar groter te worden.

Nr. 2 verbeterpunt - aantal en type weggebruikers op de fietspaden en wegen

NL in 2021

Er zijn nog steeds drie duidelijke verbeterpunten als het gaat om de factor 'aantal en type weggebruikers op de fietspaden en wegen'. Recreatieve fietsers blijven veel last ervaren van snelheidsverschillen, asociaal gedrag en drukte.

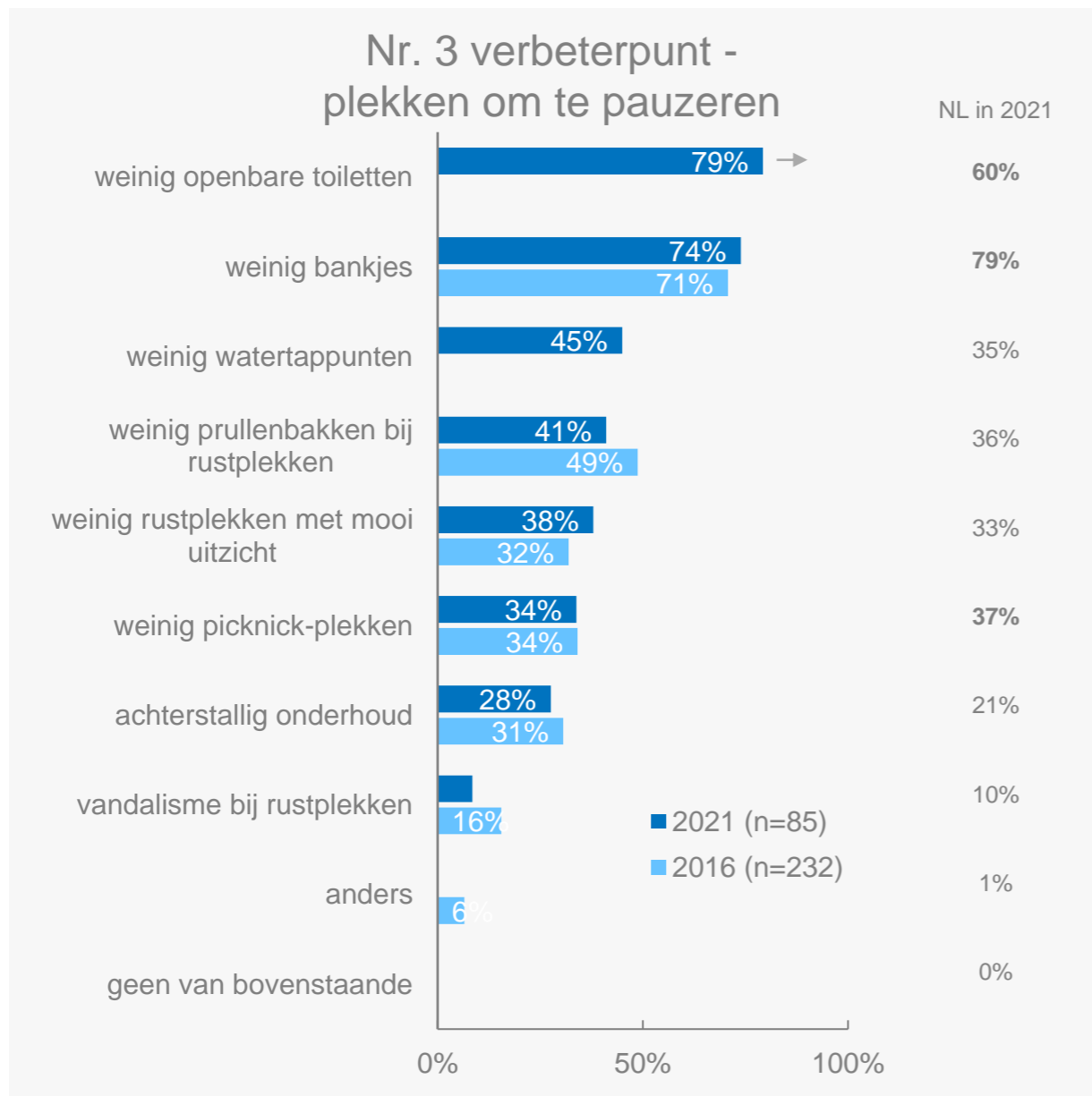
Drukke op de fietspaden lijkt wel iets af te nemen t.o.v. 2016.

U heeft aangegeven dat het aantal en type weggebruikers op de fietspaden en wegen beter kan in Friesland. Waar stoort u zich wel eens aan wat betreft de weggebruikers op de fietspaden en wegen?

- betekent vaker een verbeterpunt in de provincie dan NL
- ← betekent minder vaak een verbeterpunt in de provincie dan NL

Fietsers storen zich het meest aan onvoldoende openbare toiletten en te weinig bankjes om te rusten.

Onvoldoende openbare toiletten en onvoldoende bankjes zijn de grootste storingsfactoren als het gaat om de factor 'plekken om te pauzeren'.

U heeft aangegeven dat het op het gebied van plekken om te pauzeren beter kan in Friesland. Waar stoort u zich wel eens aan wat betreft plekken om te pauzeren?

- betekent vaker een verbeterpunt in de provincie dan NL
- ← betekent minder vaak een verbeterpunt in de provincie dan NL

4

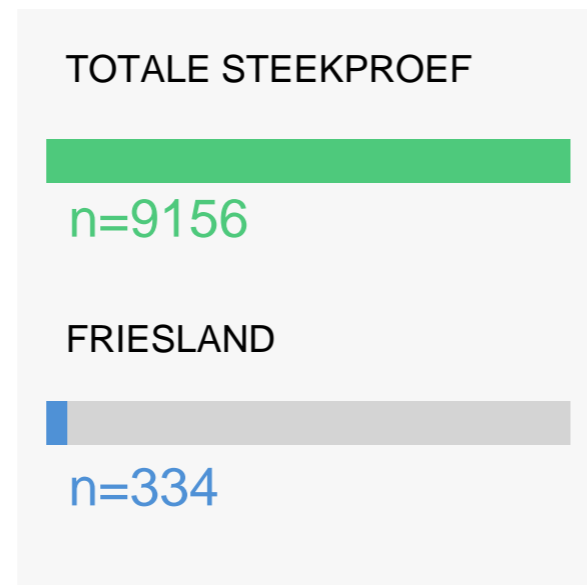
Onderzoeksverantwoording

Verantwoording (1/2)

METHODE

KWANTITATIEF
gegevensverzameling
online

ANWB-leden en niet-leden die tenminste één keer per jaar recreatief fietsen. Onder recreatieve fietsers wordt verstaan fietsers die een fietstocht maken waarbij fietsen het hoofddoel is.

Als steekproefkader heeft Blauw een link naar de vragenlijst opgezet. De ANWB, Fietsersbond, Nederlandse Toerfiets Unie (NTFU) en Stichting Landelijk Fietsplatform hebben via verschillende kanalen recreatieve fietsers geworven voor het onderzoek.

Veldwerkperiode

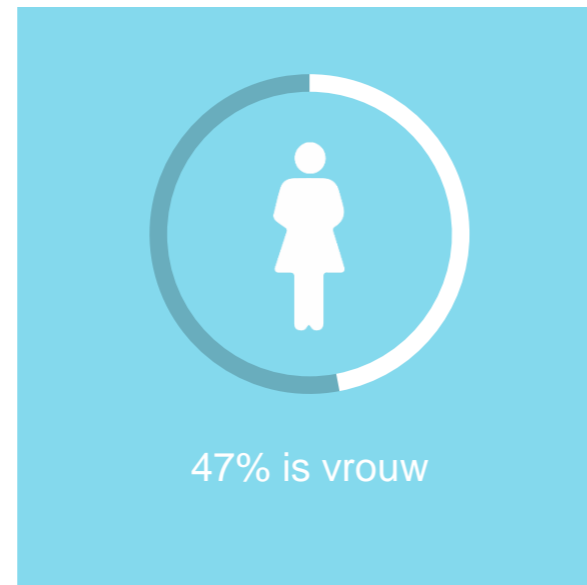
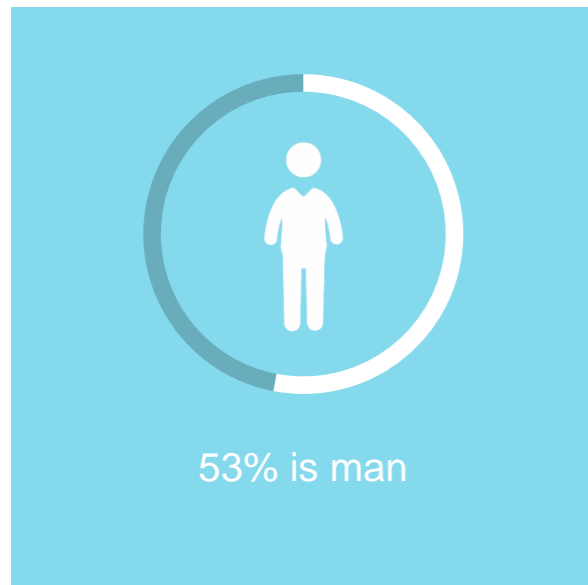
19 augustus – 4 oktober 2021
en
11 mei 2016 - 12 oktober 2016

Bij de start van het veldwerk is eerst een kleine batch verstuurd. De data van deze eerste groep is gecontroleerd op routing en consistentie. Bij de controle zijn geen bijzonderheden geconstateerd.

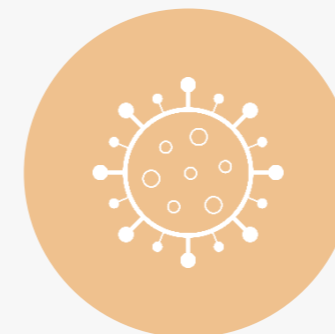
Verantwoording (2/2)

Verhouding leeftijd in onderzoek 2021	
jonger dan 35 jaar	3%
36 t/m 45 jaar	8%
46 t/m 55 jaar	18%
56 t/m 65 jaar	36%
ouder dan 65 jaar	35%

Weging

Om de resultaten van deze meting te kunnen vergelijken met de resultaten van de meting uit 2016 hebben we de resultaten van 2021 gewogen op geslacht, leeftijd en provincie naar de verhouding van 2016. Hierdoor voorkomen we dat verschillen in de resultaten het resultaat kunnen zijn van verschillen in de verhouding in leeftijd, geslacht en provincie.

Corona

De meting in 2021 heeft plaatsgevonden in coronatijd. Op het moment van het onderzoek golden er weinig aanvullende maatregelen, naast het advies om nog steeds voldoende afstand te houden van elkaar en goed de handen te wassen. Maar eventuele effecten van corona op de resultaten van het onderzoek kunnen we niet volledig uitsluiten.